

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

01.11.2018

м. Кропивницький

№01-11/28-рк/к

Комунальне підприємство
«Теплоенергетик»

вул. Ливарна, 1,
м. Кропивницький, 25491

*Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства про захист
економічної конкуренції, усунення причин
виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють*

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши на своєму засіданні 01.11.2018 матеріали дослідження ринку послуг, пов'язаних з приєднанням об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення (далі – ринок приєднання до систем ЦВП та ЦВВ), проведеного відповідно до Плану роботи територіальних відділень Антимонопольного комітету України на 2018 рік, затвердженого 09.01.2018 Головою Антимонопольного комітету України,

ВСТАНОВИЛА:

Кіровоградським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) дослідженням ринку приєднання до систем ЦВП та ЦВВ були охоплені суб'єкти господарювання, які в 2017 році та першому півріччі 2018 року здійснювали діяльність на зазначеному ринку.

Для проведення дослідження ринку приєднання до систем ЦВП та ЦВВ, Відділенням були обрані наступні територіальні межі ринку:

- місто Кропивницький (обласний центр);
- місто Олександрія (місто обласного значення);
- місто Світловодськ (місто обласного значення);
- місто Знаменка.

Дослідженням встановлено, що в 2017 році та першому півріччі 2018 року в територіальних межах міста Кропивницький надавачами послуг, пов'язаних з приєднанням об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення були обласне комунальне виробниче підприємство «Дніпро-Кіровоград», комунальне підприємство «Теплоенергетик» (далі – КП «Теплоенергетик» або підприємство) та квартирно-експлуатаційний відділ.

КП «Теплоенергетик» є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної

особи – 24153576.

Юридична адреса підприємства: 25491, м. Кропивницький, вул. Ливарна 1.
Поштова адреса підприємства: 25006, м. Кропивницький, вул. Енергетиків, 20.

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://usr.minjust.gov.ua> Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата запису підприємства в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи – 28.11.2005 року, номер запису – 1 444 120 0000 002262.

Видами діяльності КП «Теплоенергетик» за КВЕД, зокрема, є:

35.30 Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (основний).

36.00 Забір, очищення та постачання води.

37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод.

Засновником КП «Теплоенергетик» є міська рада міста Кропивницького.

Підприємство має, зокрема, Ліцензію на централізоване водопостачання та водовідведення, серія АГ, №579740, видану Кіровоградською обласною державною адміністрацією, яка є діючою з 13.07.2012 року.

Таким чином, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Теплоенергетик» є суб'єктом господарювання.

Відповідно до положень статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Законом України «Про природні монополії», дія якого поширюється на відносини, що виникають на товарних ринках, які перебувають у стані природної монополії, встановлено, що до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належать, у тому числі, і діяльність суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

Отже, КП «Теплоенергетик» є суб'єктом природної монополії, здійснює господарську діяльність, зокрема, на ринку централізованого водопостачання та водовідведення в межах території міста Кропивницький, де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні КП «Теплоенергетик», надає послуги населенню та суб'єктам господарювання.

Діяльність у сфері приєднання об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення врегульована на даний час, зокрема, наступними нормативно – правовими актами:

- Законом України від 17.02.2011 №3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності» (із змінами та доповненнями);

- Законом України від 10.01.2002 №2918-III «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (із змінами та доповненнями);

- Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 «Про затвердження Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за №936/15627 (із змінами та доповненнями) (далі – Правила користування системами ЦВП та ЦВВ або Правила);

- Наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 05.07.1995 №30 «Про затвердження Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.07.1995 за №231/767 (із змінами та доповненнями).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (далі – Закон) технічні умови – це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем питного водопостачання, які мають відповідати його розрахунковим параметрам. Згідно з статтею 23 цього ж Закону, правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і **технічних умов** на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання.

Пунктом 4.1. Правил користування системами ЦВП та ЦВВ визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови. Нормами абзацу вісімнадцятого пункту 1.2. цих же Правил також дано визначення терміну технічні умови – це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.

Відповідно до частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

Послуги з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання і водовідведення не мають товарів заміників, оскільки без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання замовника таких послуг до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення, а отримання даної послуги можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення на певній території.

Відтак, у розумінні положень, передбачених абзацом 2 частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Теплоенергетик» за результатами діяльності за 2017 рік – перше півріччя 2018 року має ознаки такого, що займає монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення в межах території міста Кропивницький, де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні КП «Теплоенергетик».

Відповідно до пункту 4.1. Правил користування системами ЦВП та ЦВВ для одержання технічних умов замовник подає до виробника послуг централізованого водопостачання та водовідведення:

- заяву;
- опитувальний лист за формою згідно з додатком 2 до цих Правил;
- ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території.

Додатком 1 до Правил користування системами ЦВП та ЦВВ затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення, які повинні містити:

- основні відомості;
- умови водопостачання;
- умови водовідведення;
- термін дії технічних умов.

Таким чином, у разі звернення замовника до виробника послуг централізованого водопостачання та водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, йому видається документ – технічні умови. Виробник послуг централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу.

У ході дослідження ринку приєднання до систем ЦВП та ЦВВ, КП «Теплоенергетик» листом від 06.09.2018 №1227/06 (вх. №61-01-01-23/83 від

06.09.2018) на вимогу Відділення надано інформацію та завірені належним чином копії документів, аналіз яких показав наступне.

У 2017 році та першому півріччі 2018 року КП «Теплоенергетик» надавались послуги з видачі технічних умов на приєднання об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення тільки фізичним особам (за виключенням одного звернення від юридичної особи у I півріччі 2018 року):

Таблиця 1

№ з/п	Показники	2017 рік				I півріччя 2018 року			
		фізичні особи	юридичні особи	інші	Всього (сума кол. 3-5)	фізичні особи	юридичні особи	інші	Всього (сума кол. 7-9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Надійшло заяв, з яких:	9	-	-	9	12	1	-	13
	- задоволені (видані технічні умови на приєднання, 100 %)	9	-	-	9	12	1	-	13

Вартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення затверджена 15.10.2008 року директором КП «Теплоенергетик» на підставі розробленої підприємством калькуляції та складає 145,68 грн. (з ПДВ). Вартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення встановлена в одному розмірі як для фізичних, так і юридичних осіб.

Загальний обсяг, наданих КП «Теплоенергетик», послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення за 2017 рік склав 3585,02 грн., за перше півріччя 2018 року – 2185,20 грн. (2039,52 грн. – фізичні особи та 145,68, грн. – юридичні особи).

Аналізом наданих КП «Теплоенергетик» копій технічних умов на підключення дворового вводу водопроводу за заявами фізичних та юридичних осіб (Корінчука М.С., Балмуша В.Д. та першого державного пожежно-рятувального загону Управління ДСНС України у Кіровоградській області) встановлено, що строк їх дії становить один рік, що суперечить вимогам статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», якою встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника.

Тобто, КП «Теплоенергетик» видає замовникам технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення всупереч чинному законодавству з обмеженим строком дії, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки в разі не завершення на протязі року в силу різних обставин робіт, пов'язаних з приєднанням об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення, споживачі таких послуг будуть змушені повторно проходити процедуру отримання технічних умов, що призведе, як наслідок, до додаткових витрат часу та грошових витрат споживача.

Крім того, розроблені КП «Теплоенергетик» технічні умови на приєднання об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання та водовідведення, не відповідають за формою та змістом формі технічних умов, встановленої додатком 1 до Правил користування системами ЦВП та ЦВВ.

Такі дії КП «Теплоенергетик» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем

централізованого водопостачання та водовідведення, оскільки споживачі мали б можливість вибору послуги між кількома виконавцями і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця зазначених послуг.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Таким чином, дії КП «Теплоенергетик», які полягають у безпідставному обмеженні строку дії технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У Відділенні відсутня інформація, що зазначені дії завдали значних збитків окремим особам чи суспільству та призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції на вищезазначеному ринку.

Ураховуючи наведене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30.03.2001р. за №291/5482, зі змінами та доповненнями, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Теплоенергетик» вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих дій і умови, що їм сприяли, шляхом встановлення терміну дії технічних умов відповідно до вимог статті 30 Закону України від 17.02.2011 №3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності» (із змінами та доповненнями).

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду Рекомендацій інформувати Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання та повідомити про вжиті заходи до **01 грудня 2018 року**, надавши при цьому завірені належним чином копії документів, підтверджуючих виконання Рекомендацій.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо

порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова адміністративної колегії –
голова Відділення

Л.Гречана